

# 1850 Lumpstölden på Veka pappersbruk – del 4

Utskrift domakten del 4, s 1-16

23 juli 1850

sid 01

/Rättegången kring lumpstölderna upptas på nytt/

...

/Förhör med Gabriel Borg/

sid 02

sid 03

...

(forts s 06)

sid 04

/Prästbetyg för lumpsamlaren Anders Carlsson/

sid 05

/Brev till rätten från Elias Persson i Mårenäs/

sid 06

(forts fr s 03)

...

/Uppläsning av bevishandling gällande Skattberg/

...

/Uppläsning av Elias Perssons brev/

...

/Vittnesförhör med Anders Svensson, Rydö/

sid 07

...

/Vittnesförhör med Anders Bengtsson, Rydö/

sid 08

...

/Överläggning om ersättning till vittnena/

...

/Förhör med Karin Jonasdatter/

sid 09

...

/Förhör med Skattberg/

...

**/Förhör med Horndal och Anders Karlsson/**

sid 10

...

**/Förhör med Gabriel Borg/**

...

**/Upplysningar från Anders/Andreas Svensson/**

sid 11

...

**/Rättens utslag 1: avgörande domslut och resonemang kring de tilltalade som hörts under rättegångsdagarna/**

### **Utslag**

Enär målet blivit erforderligen utrett i hvad det rörer Anders Andersson Skattberg, Karin Jonasdotter, Anders Hansson Horndal och Anders Carlsson, ... dess afgörande rörande desse svarander icke skäligen till deras betungande bör uppehållas till följd af det för Barkmans inställelse uppkomna hinder, företager Hrn. nu härutinnan till huvsaklig pröfning.

Genom eget erkännande och afhörda vittnens berättelser äro Karin Jonasdotter och Anders Andersson Skattberg öfvertygade att natten till den 14 sistl april hafva inträngt genom golvet i bruksägaren Peterssens lumpmagasin vid Rydö bruk i afsigt att der stjäla lump; Och med Antonius Granströms och Anders Bengtssons i Rydö vittnesmål innefatta fall bevisning att Anders Andersson och Karin Jonasdotter gifvit dem af hvilka de gripas anvisning eftersöka lump i Bengt Arvidsson Barkmans källare, hvarest vid undersökning anträffats 12 Lp 8 # sorterad blekt linnelump, samt det är desto obestridligare att denna lump utgjort en del af de i föregående veckan i Rydö stulna 17 Lp

sid 12

lika beskaffad lump, som de personer som innehaft källaren ej velat kännas densamma, alltså att då härigenom är ådagalagdt, att Anders Andersson och Karin Jonasdotter om de ej sjelfva stulit eller biträdt att stjäla denna tillrättakomna lump, hvartill bevisningen innefattar sannolika skäl, likväl haft vetskap att stölden skett och var det stulna förvarades, prövar Hrn. med stöd af 40 kap 1 och 6 §§ M.B, den sistnämnde jämförd m Kgl. förordn. den 10 juni 1841, 41 kap. 3 § samma balk och Kungl. Förkl. den 23 mars 1807 rättvist döma Anders Andersson och Karin Jonasdotter, som icke kunna fällas åk. saken för tillgrepp af stulne men icke tillrättakomna 4 Lp 12 # lump, att för första resan inbrott i avsikt att stjäla och såsom de der vetande med tjuven gömt och innehaft förutnämnde 12 Lp 8 # lump, som enligt målsägarens med ed fästade uppgift varit värd 20 Rd 32 sk bco, för första resan stöld i en bot straffas med tjugotvå dagars fängelse vid vatten med bröd å länshäktet samt en söndag stå uppenbar kyrkoplikt i den ort där straffet utstår.

Enligt Johannes Persson i Mårenäs af Sn. Anders Carlsson till riktigheten erkända vit-

sid 13

-nesmål har Anders Carlsson Lördagen den 13 sistl. april vistats i afskedade soldaten Borgs stuga där Anders Andersson den dagen uppehållit sig, der Carin Jonasdotter då gjort besök och haft enskilt samtal med Anders Carlsson, der de, som påföljda natt inträngt i Rydö lumpmagasin samlats, och hvarifrån de inträdt sin vandring till det ställe der stölden skulle ske, hvarförinnan Anders Andersson tillfrågat Anders Carlsson om han ej ville följa med; och på enahanda sätt är det bevisat att Anders Carlsson, som några dagar förut låtit från samma ort bortföra ett lass lump, då begärt skjuts för att annat lass dylik. Och som Andreas Carlsson Mårenäs med bemålde Johannes Persson sammanstämmande vittnat att Carin Jonasdotter måndagen den 8 i

förutnämnde månad kl. omkring 10 på aftonen inställt sig i Borgs bostad, der Sn. Anders Carlsson då uppehöll sig, och stöld samma natt blivit förövad i Rydö magasin: samt ett större parti lump, som ingen velat vidkännas, på sätt ofvan är nämndt, påträffats i Barkmans källare, hvilken är belägen helt nära det ställe, där Anders Carlsson vistades, fördenskull och emedan alla dessa med flera under rannsakingen uppdagade omständigheter med full visshet styrka, att Sn. Anders Carlsson, på sätt Anders Andersson och Carin Jonasdotter uppgivit, afvitat den natten till den 14 april tillämnade stölden, och Anders Carlsson samma natt försvunnit, så att de som kl 2 eftersökte

sid 14

honom, der han vid midnatten funnits, ej kunnat träffa honom, och det tillhört hans yrke att samla lump men ej synes möjligt, att han på så kort tid som från den 2 till den 13 i samma månad kunnat på en ort i närheten av pappersbruk hopsamla ett lass lump, sedan ett lass nyss blivit därifrån bortfördt; finner Hrn det vara ostridigt att Anders Carlsson med vetskap om olofl. åtkomst, innehaft i förutnämnde i Barkmans funna å Rydö stulna 12 Lp 8 # linnelump af 20 Rd 32 sk banco värde, hvarifrån Anders Carlsson enligt 40 kap 1 § och 41 kap 3 § MB. Kungl. förordn. den 10 juni 1841 och Kungl. Förkl. den 23 mars 1807, såsom för första resans stöld dömes att böta detta belopp tredubbelt med 62 Rd och att en söndag stå uppenbar kyrkoplikt i Långaryds socken, hvarjemte Anders Carlsson för sitt oskickliga förhållande inför domstolen den 15 sistl juni vid domstolen då vidare fälls att böta Sex Rd 32 sk. Mm om Anders Carlsson saknar tillgång skall han istället för förstnämnda böter undergå sexton dagars fängelse vid vatten och bröd och istället för de öfrige hållas 14 dagar i fängelse å länshäktet samt derefter stå kyrkoplikten i den ort, der straffet verkställles.

Enär Anders Hansson Horndal erkänt att han i afsigt att deltaga i den i Rydö magasin natten till den 14 sistl. april begånga stöld medföljt till Rydö, och hans förebärande, att han återvändt utan att ingå

sid 15

i magasinet, desto mindre äger sannolikhet, som en honom tillhörig säck varit kvarlämnad inne i magasinet, men han emot sitt nekande icke är övertygad om delaktighet uti de i magasinet förövalde stölder av lump, dömer Hrn. med stöd af 40 kap 6 § MB. och afkunnade Kungli förkl. samt Kungl förordn. d 10 juni 1841 honom Anders Hansson Horndal att för första resan inbrott i afsigt att stjäla, straffas med nio dagars fängelse vid vatten och bröd i länshäktet, men förklarar honom icke kunna fällas åt saken för delaktighet i tillgreppen. Skolande genast träda i allmänt häkte.

Dessutom skola Sde. Anders Andersson Skattberg, Karin Jonasdotter, Anders Karlsson och Anders Hansson Horndahl att, gemensamt eller den som förmår betala, ersätta ej mindre bruksägaren Peterssons och verkmästaren Wernströms tingsbesök med 3 Rd 45 sk till hvardera än och för inställelsetjänst de i målet hörde vittnen Antonius Gransgröm, Anders Svensson och Anders Bengtsson på Rydö, Elin Emanuelsdotter Gök, Ingeborg Andersdotter Horndahl, Anders Karlsson och Joh.s. Persson i Mårenäs, Bengt Borg och hustrun Johanna Jönsdotter från Södra Glassbo egor, hvilka haft 4 mil till tingsstället med 3 Rd 20 sk till hvardera, samt Per Bengtsson i Skalsbo som haft 5 mil hit med 4 Rd, allt i banco. Sakna desse Sdn. tillgång att betala ersättningen till vittnen, skall den utgå af allmänna medel.

**/Rättens utslag 2. fortsatt rättegång mot Bengt Arvidsson Barkman och Gabriel Borg, utsatt till ”7:e rättegångsdagen af nästa lagtima ting” /**

Så vidt målet rörer Bengt Arvidsson Barkman och avskedade soldaten Gabriel Borg uppskjutes detsamma till 7 Rgsd. af nästa lagtima ting, då Åkl. vid laga påföljd samt Barkman och Borg till undvikande af hemtning med tjenliga medel på egen beskostnad skola sig infinna. Åkl. försedd med

sid 16

bevis, att han underättat Barkman om detta utslag, och med den vidare bevisning, som emot desse Sdn. kan vara att tillgå.

Anders Andersson Skattberg, Karin Jonasdotter, Anders Karlsson och Anders Hansson Horndahl skola återföras till länshäktet.

Efter utslagets afkunnande förklarade Anders Andersson, Karin Jonasdotter och Anders Hansson Horndal sig dermed nöjda, men Anders Karlsson förmälde sig vilja detsamma överklaga, och underrättades såväl han som de övriga parterne, att om de ej med utslaget nöjas, ega de att inom eller sist före klockan tolf å 20:e dagen härefter denne oräknad, till Kgl. Bfhde i Jönköpings län låta aflemna till Kongl. Majts. och Rikets Göta Hovrätt ställda besvär, hvilka derest den klagande icke egenhändigt dem undertecknat böra vara av dem underskrivne, och lærer Kungl. Bfhde tillse att den klagande icke saknar nödigt biträde till besvärsskiftens uppsättande.

SLUT